

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot**1.1 Tuotetunniste****Kauppanimike: CuFe-Nr.:1****1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella***Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.***Aineen / valmisteen käyttö** Juoksute**1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****Valmistaja/toimittaja:**

FELDER GMBH

Im Lipperfeld 11

D-46047 Oberhausen

Tel.:0208/8 50 35-0

Fax.:0208/2 60 80

http://www.felder.de

e-mail: info@felder.de

Tietoja antaa:

Labor

(Mo-Do. 8:00-16:00/ Fr. 8:00-13:00)

Tel.:+49(0)208/ 8 50 35-0

e-mail: mprobst@felder.de

1.4 Häät puhelinnumero:

24 hr. emergency information:

Poison emergency call Berlin

(Hätäpuhelun varten myrkyts)

"Giftnotruf Berlin"

Tel.: 0049-30-30686-790

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

GHS08 terveysvaara

Repr. 2 H361fd Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.

GHS07

Skin Irrit. 2 H315 Ärsyttää ihoa.

Eye Irrit. 2 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Luokitus direktiivin 67/548/ETY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti

Xn; Haitallinen

R20/21/22: Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.

Xi; Ärsyttävä

R36/38: Ärsyttää silmiä ja ihoa.

Erikoisseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:*Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.***Luokitusjärjestelmä:***Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.***2.2 Merkinnät****Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti** Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.**Varoitusmerkit**

GHS07 GHS08

Huomiosana Varoitus

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

Kauppanimike: CuFe-Nr.:1

(jatkuu sivulla 1)

Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:

Kaliumpentaborate
potassium metaborate

Vaaralausekkeet

H315 Ärsyttää ihoa.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H361fd Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.

Turvausekkeet

P101 Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P103 Lue merkinnät ennen käyttöä.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, edical voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P321 Erityishoitoa tarvitaan (katso pakkauksen merkinnöissä).
P308+P313 Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Hakeudu lääkäriin.
P405 Varastoi lukitussa tilassa.
P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

Enintään 125 ml sisältävien pakkausten merkinnät**Varoitusmerkit**

GHS07 GHS08

Huomiosana Varoitus**Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**

Kaliumpentaborate
potassium metaborate

Vaaralausekkeet

H361fd Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.

Turvausekkeet

P101 Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P103 Lue merkinnät ennen käyttöä.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.
P201 Lue erityisohjeet ennen käyttöä.
P202 Lue varoitukset huolellisesti ennen käsittelyä.
P308+P313 Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Hakeudu lääkäriin.
P405 Varastoi lukitussa tilassa.
P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

2.3 Muut vaarat**PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista**3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset**

Selostus: Seos: koostuu seuraavista aineista.

Sisältää vaarallisia aineita:

CAS: 14075-53-7 EINECS: 237-928-2	Kaliومتetrafluoroborat Xi R36/38 Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	<50%
CAS: 12229-13-9 EINECS: 234-371-7 Reg.nr.: 01-2119970729-20	Kaliumpentaborate Repr. 2, H361fd	<25%
CAS: 7789-23-3 EINECS: 232-151-5	Kaliumfluoridi T R23/24/25 Acute Tox. 3, H301; Acute Tox. 3, H311; Acute Tox. 3, H331	<10%

Lisätietoja: Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

(jatkuu sivulla 3)

FI

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

Kauppanimike: CuFe-Nr.:1

(jatkuu sivulla 2)

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleisohjeet:

Myrkytysoireet voivat ilmaantua vasta useiden tuntien kuluttua. Tästä syystä henkilöt on pidettävä lääkärin tarkkailun alaisena ainakin 48 tuntia onnettomuuden jälkeen.

Aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

Aineen kanssa kosketuksiin joutuneet vietävä raittiiseen ilmaan.

Hengitettyä:

Huolehdittava raittiin ilman saannista, tarvittaessa annettava tekohengitystä, pidettävä lämpimänä. Oireiden jatkuessa pyydettyä lääkärin apua.

Tajuton pidettävä ja kuljetettava kyljellään.

Ihokosketuksessa:

Pestävä heti vedellä ja saippualla ja huuhdottava hyvin.

Käännytävä lääkärin puoleen, mikäli iho on jatkuvasti ärsyntynyt.

Aineen päästyä silmiin:

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja.

Saatettava lääkärin hoitoon.

Nieltyä:

Huuhdotaan suu ja juotetaan runsaasti vettä.

Saatettava lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet:

Palontorjuntatoimenpiteet ympäristöä vastaavasti.

CO₂, kuivakemikaalisammutin tai vesisuihku. Suuremmat palot torjutaan vesisuihkulla.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat Kuumennettaessa tai tulipalossa myrkylliset kaasut mahdollisia.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erikoinen suojaruustus:

Räjähdyksen- ja palokaasuja ei saa hengittää.

Käytettävä hengityssuojainta.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Tuote muodostaa veden kanssa liukastumisvaarallisen pinnan.

Käytettävä henkilökohtaista suojavaatetusta.

Höyryjen/pölyn/aerosolien vaikutusta vastaan suojauduttava hengityssuojaimella.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet: Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

Henkilökohtaista suojaruustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Termisessä tai lastuavassa työstössä työstökoneissa tarvitaan pölynimu.

Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.

Palo- ja räjähdysuojaohjeet: Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi:

Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset: Ei erikoisvaatimuksia.

Yhteisvarastointiohjeet: Varastoitava erillään elintarvikkeista.

(jatkuu sivulla 4)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

Kauppanimike: CuFe-Nr.:1

(jatkuu sivulla 3)

Lisätietoja varastointiehtoihin:

Vältettävä kuivumiselta.

Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.

Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.

Varastoluokka: 13

7.3 Erityinen loppukäyttö Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen: Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:

14075-53-7 KaliumtetrafluoroboratHTP Pitkäaikaisarvo: 2,5 mg/m³

F

7789-23-3 KaliumfluoridiHTP Pitkäaikaisarvo: 2,5 mg/m³

F

Lisäohjeet: Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteluihin.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Henkilökohtainen suojavarustus:

Yleiset suoja- ja hygieniaoimenpiteet:

Noudatettava kemikaalien käsittelyn tavanomaisia varotoimenpiteitä.

Työn aikana on syöminen, juominen, tupakoiminen, nuuskaaminen kielletty.

Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.

Likaantuneet, aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Vältettävä ihokosketusta ja kosketusta silmiin.

Hengityssuoja:

Suodin B

Suodin P2

Käsisuojus:

Suojakäsineet

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

Käsinemateriaali

Nitriilikumi

Soveltuvan käsintyyppin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla. Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinemateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

Suositeltava materiaalinpaksuus: $\geq 0,4$ mm

Käsinemateriaalin läpäisy aika

Tarkka läpäisy aika on selvitettävä suojakäsinevalmistajalta ja sitä on noudatettava.

Läpäisy aikojen arvoja, jotka vastaavat EN 374 osa III vaatimuksia, ei ole saatu käytännön olosuhteissa. Käyttöajaksi suositellaan sen vuoksi enintään 50 % läpäisy ajasta.

Läpäisevyyden arvo: taso ≤ 6

Silmäsuojus:

Tiiviit suojalasit

Kehosuojus: Työsuojavaatetus

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Yleiset ohjeet

Olomuoto:

Muoto:

Pastamainen

Väri:

Valkoinen

(jatkuu sivulla 5)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

Kauppanimike: CuFe-Nr.:1

(jatkuu sivulla 4)

Haju:	<i>Tyypillinen</i>
Hajukynnys:	<i>Ei määrätty.</i>
pH-arvo 20 °C (100 g/l) lämpötilassa:	9
Tilanmuutos	
Sulamispiste/sulamisalue:	<i>~500 °C</i>
Kiehumispiste/kiehumisalue:	<i>100 °C</i>
Leimahduspiste:	<i>Ei voida käyttää.</i>
Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen):	<i>Ei määrätty.</i>
Syttymislämpötila:	
Hajaantumislämpötila:	<i>Ei määrätty.</i>
Itsesyttyvyys:	<i>Tuote ei ole itsestään syttyvä.</i>
Räjähdyksvaara:	<i>Tuote ei ole räjähdysvaarallinen.</i>
Räjähdyksrajat:	
Alempi:	<i>Ei määrätty.</i>
Ylempi:	<i>Ei määrätty.</i>
Höyrypaine 20 °C lämpötilassa:	<i>23 hPa</i>
Tiheys 20 °C lämpötilassa:	<i>1,35 g/cm³</i>
Suhteellinen tiheys	<i>Ei määrätty.</i>
Höyryn tiheys	<i>Ei voida käyttää.</i>
Höyrystymisnopeus	<i>Ei voida käyttää.</i>
Liukenevuus/sekoittuvuus veteen:	<i>Osittain sekoittuva.</i>
Jakaantumiskerroin (-oktanoliv/vesi):	<i>Ei määrätty.</i>
Viskositeetti:	
Dynaaminen:	<i>Ei voida käyttää.</i>
Kinemaattinen:	<i>Ei voida käyttää.</i>
Liuotainepitoisuus:	
Orgaaniset liuotaineet:	<i>0,0 %</i>
VOC (EY)	<i>0,0 %</i>
	<i>0,00 %</i>
9.2 Muut tiedot	<i>Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.</i>

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:

Stabiili ympäristön lämpötilassa.

Ei hajaantumista määräystenmukaisessa varastoinnissa ja käsittelyssä.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Kuumennettaessa ali hajoamispisteen on myrkyllisten kaasujen vapautuminen mahdollista.

10.4 Vältettävät olosuhteet Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit: Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:

Ärsyttäviä kaasuja/höyryjä

Myrkyllisiä kaasuja/höyryjä

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Akuutti myrkyllisyys:

Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:

7789-23-3 Kaliumfluoridi

Oraali | LD50 | 245 mg/kg (rat)

Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:

iholla: *Ärsyttävä vaikutus ihoon ja limakalvoihin.*

silmiin: *Ärsyttävä vaikutus.*

Herkistymistä: *Tiedossa ei ole stabiiloivaa vaikutusta.*

(jatkuu sivulla 6)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

Kauppanimike: CuFe-Nr.:1

CMR-vaikutukset eli syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
Repr. 2

(jatkuu sivulla 5)

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Vesimyrkyllisyys: Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

12.3 Biokertyvyys Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

12.4 Liikkuvuus maaperässä Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

Ekologisia lisätietoja:

Yleisohjeita:

Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava

Estetään pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.

Juomavesi vaaraantuu jo pienten määrien päästessä maaperään.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Suositus: Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.

Euroopan jäteluetteloon

06 03 14 | muut kuin nimikkeissä 06 03 11 ja 06 03 13 mainitut kiinteät suolat ja liuokset

Puhdistamattomat pakkaukset:

Suositus: Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 UN-numero

ADR, ADN, IMDG, IATA tarpeeton

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR, ADN, IMDG, IATA tarpeeton

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

ADR, ADN, IMDG, IATA
luokka tarpeeton

14.4 Pakkausryhmä

ADR, IMDG, IATA tarpeeton

14.5 Ympäristövaarat:

Marine pollutant: Ei

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle Ei voida käyttää.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II

liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti Ei voida käyttää.

UN "Model Regulation": -

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Kansalliset määräykset:

Työskenteleyä rajoittavat huomautukset: Huomioitava nuorisoa koskevat työrajoitukset.

Vesivaarallisuusluokka: WGK 2 (Oma luokitus): vettä vaarantava.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi: Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

(jatkuu sivulla 7)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen ja 453/2010/EY

Painatuspäivämäärä 03.02.2015

Versionumero 1

Tarkistus: 25.11.2014

Kauppanimike: CuFe-Nr.:1

(jatkuu sivulla 6)

Asiaankuuluvat lausekkeet*H301 Myrkyllistä nieltynä.**H311 Myrkyllistä joutuessaan iholle.**H315 Ärsyttää ihoa.**H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.**H331 Myrkyllistä hengitettynä.**H361fd Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.**R23/24/25 Myrkyllistä hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.**R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.***Yhteydenottohenkilö:** Dr. M. Probst**Lyhenteet ja lyhytnimet:***RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)**ICAO: International Civil Aviation Organisation**ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals**EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances**ELINCS: European List of Notified Chemical Substances**CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)**VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)**LC50: Lethal concentration, 50 percent**LD50: Lethal dose, 50 percent**Acute Tox. 3: Acute toxicity, Hazard Category 3**Skin Irrit. 2: Skin corrosion/irritation, Hazard Category 2**Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2**Repr. 2: Reproductive toxicity, Hazard Category 2***Käyttöturvallisuustiedote SD3029**